

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. ומילי במילי לא מיקנין.....1
- ב. שני שמרות הם זכו בשדה לפלוני וכתבו לו את השטר חוזר בשטר ואינו חוזר בשדה ע"מ שתכתבו לו את השטר חוזר בין בשטר בין בשדה.....2
- ג. כותבין שטר למוכר אף על פי שאין לוקח עמו כיון שהחזיק זה בקרקע נקנה שטר בכל מקום שהוא.....4
- ד. נכסים שאין להן אחריות נקנין עם נכסים שיש להן אחריות בכסף ושטר וחזקה.....5
- ה. אנב שאני.....6
- ו. דהא מטבע דלא ניקני בחליפין.....7
- ז. דרב פפא הווי ליה תריסר אלפי דינרי בי חוזאי אקנינהו לרב שמואל בר אהא אנב אסיפא דביתיה כי אתא נפק לאפיה עד תווך.....9
- ח. אבל לא מכר לא את העבדים ולא את המרצופין ולא את האנתיקי וכו' מאי אנתיקי אמר רב פפא עיסקא דבגווה.....11
- ט. מכר את הקרון לא מכר את הפרדות מכר את הפרדות לא מכר את הקרון.....12
- י. מכר את הצמד לא מכר את הבקר מכר את הבקר לא מכר את הצמד ... אין הדמים ראייה.....12
- יא. מכר את הקרון מכר את הפרדות ... באדוקין בו.....13
- יב. אילימא דקרו לצימדא ולבקר בקר ... באתרא דקרו ליה לצימדא צימדא ולבקר בקר ואיכא נמי דקרו לבקר צימדא.....14

דף עז.

א. ומילי במילי לא מיקנין

כבר התבאר במסכת יבמות דף קטז. ובקידושין דף מז: ולעיל דף עו. שלהלכה אותיות¹ אינם נקנים במסירה לבד, כיון שאין בהן ממש על מה

¹ שו"ע ונו"כ שם סו א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

יחול הקניין², לפיכך אמרו חז"ל שצריכין לחזק קנינם, ואמרו שאין ניקנין אלא בכתיבה ומסירה, הלכך כשמוכר שטר לחברו³ ומסרו לו, צריך לכתוב לו גם כן – "אני פלוני בן פלוני מקנה לך פלוני בן פלוני שטר זה על פלוני בן פלוני אותו וכל שיעבוד שיש בו" ויכול לכתבו על השטר עצמו שמוכר⁴, ואם לא כתב לו כן לא קנה המלוה שבו, ואפילו הנייר לצור על פי צלוחיתו לא קנה, שהרי עיקר דעתו לא היתה לקנות הנייר אלא מה שכתוב בו, לפיכך לא הוי אלא מקח טעות ומחזיר לו הנייר וזה יחזיר לו הדמים.

ב. שני שטרות הם זנו בשדה לפלוני ונתנו לו את השטר חוזר בשטר ואינו חוזר בשדה ע"מ שתכתבו לו את השטר חוזר בין בשטר בין בשדה

כבר התבאר במסכת קידושין דף כז. שאמר לשנים⁵ כתבו ותנו שדה לפלוני, כל שהנותן חי ולא כתבו או שכתבו ולא נתנו יכול לחזור, וכשכותבין השטר והגיע השטר ליד המקבל, זכה המקבל בקנין שטר שעשו אלו בשליחות הנותן.

ואם לא חזר כותבין ונותנים לו, ואם מת קודם⁶, אין כותבין ונותנים⁷.

² לשון הגמרא [ב"ב ע"ז ע"א] מילי נינהו ואין קונין מילי במילי, ר"ל דאין קנין סודר וחליפין חלין כי אם אדבר שגופו ממון והוא בידו, משא"כ שטר זה דאינו אלא לראיה שכך וכך חייב ושהשדות של הלוח משועבדים לו, אבל עדיין אינו שלו, דקי"ל כרבא [פסחים ל' ע"ב] דאמר בעל חוב מכאן ולהבא הוא גובה, ולכך אפילו מסר השטר ביד הזוכה (כו) ואמר לו בע"פ קני לך איהו וכל שעבודה עדיין מילי במילי הוא, עד שיכתוב לו אתה פלוני קנה שטר על פלוני איהו וכל שעבודה, דכתיבה זו מחשב מעשה והוא עצמו הקנין וא"צ קנין אחר סמ"ע שם א

³ עיין ש"ך שם א שס"ל לעיקר שמכירת שטרות דאורייתא. ועיין בתומים (סק"א) דנראה כמש"כ הרמב"ם (פ"ו ממכירה הי"ב) והרא"ש (כתובות פ"ט סי' י) דמכירתן דרבנן, זולת בשטר שכתב בו לכל המוציא וזהו מכירתו דאורייתא, וכתב הסמ"ע (סק"א) דנפ"מ במוכר שטרות לגוי.

⁴ סמ"ע שם

⁵ שו"ע ונו"כ חו"מ רנ כד

⁶ שו"ע ונו"כ שם

⁷ דאין שטר לאחר מיתה, ונראה שאפילו מת בין כתיבה לנתינה ה"ז כשטר לאחר מיתה, ועי' פת"ש סק"ז, וסיים בשו"ע אא"כ קנו מידו, והיינו שאם קנו מידו אינו יכול לחזור, שכבר זכה משעת קנין, ומי"מ יכול לחזור מהשטר, פתחי חושן חלק ח פרק טו הערה נד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אמר לשנים⁸ זכו בשדה זו לפלוני וכתבו לו שטר, והחזיקו העדים בשדה, השדה נקנה למקבל בקנין לבד, אין הנותן יכול לחזור מהמתנה, אבל יכול לחזור שלא יכתבו לו שטר. ולפיכך יכול למחות שלא יכתבו השטר.

אמר להם⁹ זכו לפלוני בשדה זו ע"מ שתכתבו לו את השטר, או ע"מ שתתנו לו מאתיים זוז, אף על פי שהחזיקו בשדה, יכול לחזור בו שלא יכתבו לו שטר או שלא יתנו מאתיים זוז, ותתבטל גם המתנה. שמכיון שתלה המתנה בתנאי דשטר או נתינת מאתיים זוז, הרי כל שלא נתקיים התנאי לא חלה המתנה, ולכן יכול לחזור בו שלא יקיימו התנאי וממילא תתבטל גם המתנה. ואפילו כבר כתבו השטר, כל זמן שלא מסרו לו¹⁰, יכול לעכב מלמסור ותתבטל המתנה, דכתבו ומסרו קאמר, וכל שלא נמסר לא נתקיים התנאי¹¹.

ואם אמר כתבו וזכו לו בשטר וכתבו השטר, נחלקו הפוסקים¹² אם יכול לחזור מנתינת השטר.

דף עז:

⁸ שו"ע ונו"כ שם רמג ו

⁹ שו"ע ונו"כ שם ז

¹⁰ וכתב בערוה"ש בשם הר"ן שאין המקבל יכול לומר הריני כאילו התקבלתי, שהרי תלה הנותן בתנאי כדי שיוכל לחזור בו, וכתב עוד דמשמיהה בכתיבת השטר נתבטלה המתנה למפרע, ואף אם יתרצה אח"כ צריך קנין אחר, מיהו כל זה באומר ע"מ שתכתבו, אבל אם אמר ע"מ שאתרצה בכתיבת השטר, מניחין הפירות ביד שלישי ולכשיתרצה חל הקנין למפרע, ואפילו אמר בינתיים שאינו רוצה, אם יתרצה אח"כ מועיל, עיין שם, ובתרומת הכרי תמה מהיכתי תיתי יוכל הנותן לעכב על העדים מליתן להם משלהם מאתיים זוז, וממילא תהא המתנה קיימת, וסיים בצע"ג, עיין שם.

¹¹ והמחבר סתם כדיעה ראשונה שבטור שהוא דעת הרא"ש, אבל הטור כתב שם בשם יש אומרים דדוקא בתנאי דכתיבת השטר יכול למחות, כיון שהוא חובתו של נותן, כיון שהוא עשאו שלוחים, יכול גם לבטל שליחותם, אבל בתנאי דע"מ שתתנו לו מאתיים זוז, אינו יכול לחזור, שאם ירצו יתנו לו המאתיים זוז ויזכה בשדה, שאינו אלא כשאר תנאי דעלמא דאם נתקיים התנאי נתקיימה המתנה למפרע, ואינו יכול לעכב על ידם מליתן, ודעת הרא"ש דגם בע"מ שתתנו יכול לבטל, משום שתנאי זה אינו אלא פטומי מילי כיון שהוא לטובתו של מקבל ותנאי זה לאו תנאי הוא, ואין לומר כיון דלאו תנאי הוא א"כ הוי כאילו אין כאן תנאי כלל וממילא נתקיים המעשה, זה אינו, דדוקא לטובת הלוקח הוא כאילו אינו, אבל מה שיש בתנאי לטובת המוכר, יש בו דיני תנאי, וכל שחוזר בתנאי גם המעשה בטל, עיין שם, פתחי חושן שם הערה נח.

¹² בשו"ע שם יא הביא ב' דיעות בזה, ודיעה שניה ס"ל שאינו יכול לחזור, דמיד שנכתב השטר זכו למקבל, והוי כנמסר לו, ודיעה ראשונה ס"ל דכיון שבשעת אמירה עדיין לא נכתב השטר אינו יכול לעשותם שלוחים לזכות, משום דהוי דבר שלא בא לעולם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ג. כותבין שטר למוכר אף על פי שאין לוקח עמו כיון שהחזיק זה בקרקע נקנה שטר בכל מקום שהוא

בא המוכר¹³ ורוצה שיכתבו לו שטר שמוכר שדהו לפלוני, אף על פי שאין הקונה בפנינו כותבין לו, שאין כותבין אלא שזה מוכר, ובלבד שיקנה לו המוכר מיד בקנין סודר¹⁴, או שמעיד על עצמו שכבר הקנה לו השדה באחד מדרכי הקנין¹⁵, אבל אינם יכולים לכתוב שהלוקח רוצה לקנות כל זמן שאינו לפנינו ואומר שרוצה לקנות, ויש אומרים¹⁶ שצריך גם שיעיד המוכר על עצמו שקיבל דמי המקח, ויכתבו בן בשטר המכירה, דשמא לא נתרצה הלוקח כלל במכירה זו, והמוכר יבא לתבוע ממנו דמי המקח¹⁷. ויש אומרים¹⁸ עוד שצריך שלא יהא במשמעות השטר שנכתב מדעת הלוקח.

¹³ שו"ע ונו"כ רלח א

¹⁴ ולמ"ד עדין בחתומיו זכין לו א"צ קנין, שמיד עם חתימת העדים נקנה השדה ללוקח, ועי' נה"מ סק"א מ"ש בענין קנין במכר שלא בפני הקונה, ומפרש דאיירי כשאמר לעדים זכו לפלוני, שאינו יכול לחזור, ועי' נה"מ סימן רמ סק"ב, ועי' אמרי בינה דיני הלואה סימן יא וסימן יב.

¹⁵ שו"ע שם, שנקנה לו השדה כאילו הקנה לו עתה, והשטר אינו אלא לראיה, ומשמע דמטעם קנין אודיתא הוא. וכתב הנה"מ סק"ב שאפילו הודה סתם שמכר, אמרינן שמכר באופן המועיל כמבואר ברמ"א סימן ס סעיף ו. והא דבעינן שיקנה לו עתה, משום דחיישינן שלא יתן לו השטר עד לאחר זמן. והוא ימכור השדה לאחר, וזה יוציא שטר מכירה שקנה השדה לפניו ויוציא מהלוקח שלא כדין, אבל אם מקנה לו מעתה, הרי יוציא מהשני כדין.

¹⁶ שו"ע ונו"כ שם ג וסמ"ע שם

¹⁷ וכתב הסמ"ע סק"ח דאפשר שגם לדיעה זו לא יוכל להוציא מעות מיד הלוקח בשטר זה, ומ"מ לא יכתבו כדי שלא יטריחוהו בדינא ודייני לחנם, וכן משמע ממ"ש בשו"ע שם שאם לא כתבו בן ותובעו לדין ליתן דמים, צריך להביא ראיה שמכירה זו היתה מדעתו ואם לא נתרצה לא קנה ולא יתן דמים.

¹⁸ שו"ע שם, מדברי הרמ"ה בטור, דשמא אין הלוקח הפין במקח ולא ניהא ליה דליפוק עליה קלא דאית ליה מאי דלית ליה, וסיים השו"ע שיש מי שאומר שכותבין אפילו לא העידו על עצמו, וכתב הנה"מ דה"ה דלא איכפת לן אם משמע מהשטר שנכתב מדעת שניהם, וכמ"ש הרמב"ן שאין השטר מחייבו לקנות ונאמן לומר שלא נכתב מדעתו, והוסיף הנה"מ, דאע"פ שיש לומר דכיון שאין לכתוב בן והעדים כתבו בן חוקה שהעדים עשו כהוגן, דאפשר שמעו העדים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

וכשמוכר קרקע¹⁹ וכתב השטר ואין הלוקח עמו כיון שהחזיק הלוקח בקרקע נקנה²⁰ השטר בכל מקום שהוא²¹. וי"א²² שצריך שיאמר והוא שיאמר לו על פה קנה לך איהו וכל שיעבודא דאית ביה. וגם צריך לומר לו קני אנב קרקע

ד. נכסים שאין להן אחריות נקנין עם נכסים שיש להן

אחריות בכסף ושטר וחזקה

כבר התבאר במסכת גיטין דף כב. ובמסכת קידושין דף כז. שמלבד הקנינים שנאמרו בקניית מטלטלין יש קנין אחד במטלטלין שיכולין לקנותן אנב קרקע²³, כלומר שאם מכר או נתן קרקע ומטלטלין כאחד²⁴ לחבירו, כיון שקנה חבירו הקרקע באחד מן הדרכים שקונין בהן הקרקע, נקנו לו גם המטלטלין אנבן בכל מקום שהם אפילו אם אינן צבורין בתוך הקרקע, ודבר זה למדו²⁵ מקרא²⁶ דכתיב בבני יהושפט (דברי הימים ב כא פסוק ג) וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבֵיהֶם מִתְּנֻת רַבּוֹת לְכֶסֶף וְלָזָהָב וְלַמִּגְדָּנוֹת עִם עָרֵי מְצֻרוֹת בְּיַהוּדָה, כלומר²⁷ שנתן להם כל מתנות המטלטלים הנזכרים אנב קרקעות של ערים

¹⁹ רמב"ם הלכות מכירה פרק ו הלכה יד

²⁰ משמע אפילו בלא אמירה ולא דמי למקנה שטר חוב כמש"כ תוס' גיטין דף כב. ד"ה החזיק בורעים וז"ל כיון שהחזיק בקרקע נקנה השטר בכל מקום שהוא ושמה התם לא בעינן אנב משום דשטר אפסרא דארעא הוא. ועיין חי' הרשב"א שם דף כז. ד"ה והא דקאמר

²¹ אפילו באינו מונח בקרקע וגם לא אמר לו קנה השטר אנב הקרקע, וגם למ"ד להלן ששטר אינו נקנה באנב אפשר דשטר קנין של אותה שדה עדיף כמ"ש תוד"ה אותיות יבמות קטז. אי נמי לא מהני קנין אנב קרקע אלא בשטר של אותה קרקע כדאמרינן התם כיון שהחזיקו בקרקע נקנה השטר בכל מקום שהוא דשטר אפסרא דארעא הוא אבל שטר חוב בעלמא אין נקנה אנב קרקע דלא דמי למטלטלין ועיין אבהא"ז שם, ועיין קצוה"ח ער"ה א שמזה הוציא בקצוה"ח דבהפקר מהני אנב קרקע. ובנתיב"מ שם א וזה אינו, דשטר אפסרא דארעא הוא עדיף, דהוי כאילו הוא מחובר בקרקע ונקנה עם הקרקע. ועוד שלדעת הש"ך להלן לכה"פ חשיב כמסירה וממילא קנאו דהא כתוב הוא לשם הלוקח וכ"מ במ"מ שם וכן משמע בחי' רע"א יבמות שם.

²² דעת הראב"ד שם

²³ שו"ע ונו"כ חו"מ רב א

²⁴ סמ"ע שם א

²⁵ ב"ק יא.

²⁶ במשפט שלום הביא מדברי הראשונים שנחלקו אם קנין אנב הוא קנין דאורייתא או מדרבנן, ועי' אמרי בינה קונטרס הקנינים סימן טו וסימן יח, ובחתן סופר שער המקנה סימן א (וכתב שם ליישב מה שהשימו מימרא דרבא בקידושין לפירש"י שאינו קונה באנב כי אם כשנתן כל דמי המטלטלין), שד"ח כללים מערכת א' אות קד, קיא, וקסג, ובפאה"ש שם אות קו.

²⁷ סמ"ע שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

בצורות, לפיכך אמרו שנקנין המטלטלין אגב הקרקע²⁸, בין שהיו שניהם במכר או שניהם במתנה, בין שהקרקע במכר והמטלטלין במתנה או המטלטלין במכר והקרקע במתנה, כיון שקנה קרקע באחד מדרכי הקנין, קנה מטלטלין עמהן מבלי שיעשה בהם קנין אחר²⁹.

יש אומרים³⁰ שאפילו הקרקע בשכירות או בהשאלה, והמטלטלין במתנה או איפכא קנה.

יש אומרים³¹ שאם המטלטלין הנקנין מונחים ע"ג הקרקע הנקנית, אפילו אינו אומר לו בפירוש שיקנה המטלטלין אגב הקרקע, קונה המטלטלין, ויש חולקים³².

ה. אגב שאני

²⁸ כתב בערוה"ש שאם הקנה מטלטלין אג"ק באופן שאינו מועיל, אף קנין הקרקע בטל, כיון שבטלה מקצתה בטלה כולה, ועוד כתב שאם כתב בפירוש שמקנה הקרקע מעכשיו, אף על פי שפירש שלא תתקיים המתנה אלא לאחר מיתה, דבריו קיימים וממילא יכול להקנות מטלטלין אגב הקרקע.

²⁹ והנה חותני זצ"ל בספרו תפארת יעקב חקר במקנה קרקע ומטלטלין כאחת, ונתבטל הקנין של הקרקע כגון דנמצאת שאינו שלו או דעייל ונפיק אוזווי, אם מתבטל קנין המטלטלין. ומצאתי חקירה זו בשואל ומשיב מהדורא קמא חלק (ב') [ג'] סימן ר"ג, ופשיט מתוס' ערכין כ"ט ע"ב [ד"ה ולא ידענא] דבטיל קנין המטלטלין. מיהו שם מיירי בקנין חזקה, אבל בקנין כסף צ"ע. בית יעקב ב שם

³⁰ כן מוכח בש"ס פ"ק דמציע' (דף י"א ע"ב) ופ"ק דקדושין (דף כ"ז ע"א) ומוכח התם דקרקעות במכר ומטלטלי במתנה נלמד מקרקע בשכירות ומטלטלין במתנה וא"כ דברי הר"ב שכ' דין זה בלשון ויש אומרים צ"ע דהא אדרבה דין זה פשוט יותר וכתב עוד ר' ירוחם שם וקרקע מושאל ומטלטלי' במתנה יש מי שכ' דלא קנה ומדברי התוס' נראה דקנה עכ"ל ומביאו ב"י וד"מ ולא ידעתי למה יגרע שאל' משכירות וכן מוכח להדיא מדברי התוס' פ"ק דמציעא דף י"א ע"ב ומדברי הרא"ש שם גבי עובדא דר"ג וזקני' דקרקע מושאל ומטלטלי' במתנה קנה כמו בשכירות ומביאם ב"י לעיל סי' קצ"ה ס"ס י"ב ע"ש. ש"ך שם ב, ועיין קצוה"ח ודגול מרבבה שם.

³¹ שו"ע ונו"כ שם רב ב. כדעת הרמב"ם, דכיון שמונחים על הקרקע חשבינן המטלטלין שעל גבה כאילו הן מגוף הקרקע ומחוברים אליה, סמ"ע.

³² רמ"א שם, דאף בצבורים ומונחים צריך שיאמר, והיינו במקום שאינו קונה מדין חצר, כגון שאינו משתמר, ועיי' חידושי הרי"ם סימן קצח ס"ק יב.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

נחלקו הפוסקים³³ אם שטר חוב נקנה באגב³⁴. והעיקר שנקנה באגב³⁵, לפיכך המקנה לחבירו קרקע כל שהוא והקנה לו על גבה שטר חוב הרי זה קנה השטר בכל מקום שהוא, אפילו אינו על גבי הקרקע שמקנהו לו אנבה, ואין צריך לא כתיבה ולא מסירה, והוא שיאמר לו על פה קנה לך איהו וכל שיעבודא דאית ביה. וגם צריך לומר לו קני אגב קרקע³⁶. וי"א³⁷ דאגב הוי כמסירה, וכתיבה בעי.

ודוקא³⁸ שהשטר שמקנה לו באגב הוא כבר נכתב, אבל אם לא נכתב לא יוכל להקנות לו אותו השיעבוד באגב, שהשיעבוד אין בו ממש שנאמר עליו קנהו באגב, דעל מה נופל לומר דבר זה נקנה באגב³⁹.

ו. דהא מטבע דלא ניקני בחליפין

כבר התבאר במסכת ב"מ דף מד. ודרף מה: שכל דבר נקנה⁴⁰ וקונה בחליפין בשווים, בין קרקע ובין מטלטלין, חוץ ממטבע שאינו קונה ואינו נקנה בתורת חליפין, שאינו מקח אלא דמים⁴¹, ולכן המושך המטבע אינו אלא כמי שנתן דמי המקח, ודינו כקנין כסף, אבל לא בתורת קנין חליפין.

³³ שו"ע ונו"כ סו י

³⁴ שו"ע סימן סו סעיף י פסק דש"ח נקנה באגב, והרמ"א שם הביא דעת החולקים שאינו נקנה באגב, ועי' בקצה"ח שם ס"ק יד לענין שטר קנין, ומ"מ משתעבד באגב. [סמ"ע סקב"ו, ש"ך סקב"ו]. היינו (אף שמשעבד) אם משעבד אותו לבע"ח ומכר אח"כ השט"ח, יכול הבע"ח לטרוף אותו. ועי' בנה"ג סימן סו, ועי' קצה"ח סימן רב סק"ט אם נט נקנה באגב להתגרש בו. ולענין חוב בע"פ משמע בשו"ע סימן רג סעיף ט ובסימן ריא סעיף ז שאינו נקנה באגב.

³⁵ רמ"א שם

³⁶ כ"כ המגיד משנה (פ"ו ממכירה ה"ב).

³⁷ ש"ך שם ס"ק כז

³⁸ רמ"א שם

³⁹ משא"כ בשאר דברים דיכול להקנות ולומר קנה אנבן פרה או מלית לכשאקנהו, וכמ"ש בסימן ל"ז [בטור סעיף ט"ז] ובסימן [ס' סעיף א'] דיכול להשתעבד מטלטלים בדאקני. סמ"ע כז, והשיג עליו הש"ך וכתב דלא דק דפשיטא דא"י להקנות מה שיקנה אח"כ כמש"ל בסי' ר"ט והא דסימן ל"ז וס' שעבוד שאני דיכול להשתעבד דאקני ולא להקנות כמבואר להדיא חילוק זה בש"ס וכל הפוסקים (גם הט"ז השיג על הסמ"ע בזה. ⁴⁰ שו"ע שם א, ג, י.

⁴¹ שקנין בתורת חליפין הוא מדין מקח והוא דבר המסוים, שמיוחד זה חליפי זה, ולכן כשמשך האחד בשל חבירו קונה חבירו בשלו, אבל מטבע אינו מקח אלא דמים, ולכן המושך המטבע אינו אלא כמי שנתן דמי המקח, ודינו כקנין כסף, אבל לא בתורת קנין חליפין. וכן אינו נקנה בחליפין, שהמושך בחפץ נתחייב אמנם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

ולכן מטבעות של כסף או של זהב או של נחשת דינם בדמים כנגד שאר המטלטלין, שאינו קונה אלא למי שפרע⁴². והנותן מטבעות תמורת מטלטלים, אף על פי שמשך האחד המטבעות לא קנה השני המטלטלין.

וכן המקנה⁴³ מעות בתורת חליפין תמורת מטלטלין, אפילו מיחד מעות מסוימים ומשך האחד המטלטלין, אין המעות נקנים לשני בתורת חליפין, וממילא לא קנה זה המטלטלין שמשך⁴⁴.

כשם שאין⁴⁵ מטבע קונה ומקנה בחליפין לגבי מטלטלין, כך אין תורת חליפין למטבע במטבע,

חבירו בדמי המקח, אבל אין הקנין חל על המטבע שיהא חייב לתת לו אותן דמים, ואפילו לו מעות מסוימים בחליפי המקח, אינם נקנים למוכר אלא מתורת התחייבות.

⁴² ואף על פי שנתן המעות בתורת חליפין, לא גרע מסתם מעות, ונראה דעכ"פ דין מי שפרע יש כאן. פתח חושן שם הערה מז

⁴³ רמ"א שם ג

⁴⁴ ובטור כתב הטעם דכיון שיחד המעות ואם אבדו או נגנבו אין בעל המעות חייב באחריותו, לא סמכא דעתיה דבעל המקח עד שיגיעו מעות לידו, והקשה בפרישה הרי בגמרא אמרו טעם אחר להא דאין מטבע נקנה בחליפין, משום דדעתיה אצורתא דעבידא דבטלה, ותירין דהטור לא בא לתת טעם חדש, אלא בא לומר שכשמיחד מעות בתורת חליפין, הרי מיד כשמשך זה המטלטלין נפטר בעל המעות מאחריותו, ואף אם אבדו אינו חייב לתת מעות אחרים, וזה כונת הטור דכיון דצורתא עבידא דבטלה ושכיחא דבטלה, ואין בעל המעות מתחייב לתת מעות אחרים לא סמכא דעתיה עד שיגיעו מעות לידו, אבל במחליף חפץ תמורת חפץ, אף על פי שאם נגנב או אבד אינו חייב לתת חפץ אחר, דגניבה ואבידה לא שכיח, ומשום חשש זה אינו מקפיד שלא להקנות עד שיגיע החליפין לידו, אבל כשמושך בתורת דמים, הרי גם אם תבטל הצורה יתחייב לתת לו מעות אחרים, שפיר קונה במשיכה וזה נתחייב בדמיו. וכן כתב בסמ"ע סק"ו. והב"ח לא ניחא ליה בסברת הדרישה דביטול צורה מילתא דשכיחא, וכתב טעם אחר, דחליפי חפץ בחפץ ריבתה תורה על התמורה לקיים כל דבר, אבל מטבע שאינו נקנה בחליפין לא קנה גם המטלטלין. וכתב הט"ז שיש קנין בתורת מכירה שהתמורה היא חיוב על האדם, ויש קנין בתורת חליפין שהחיוב הוא על החפץ ולא על האדם כלל, ולכן במעות דצורה עבידא דבטלה, לא שייך לחול חיוב על מעות, וכיון שמוכר בתורת חליפין ורוצה להפוך החיוב על המעות, לא סמכא דעתיה ולא קנה, אבל בחפץ לא איכפת ליה שיחול החיוב על החפץ ובקצה"ח סק"ב הוסיף ביאור בדברי הט"ז בדעת הטור שבתורת דמים חל חיוב על גופו, ואף אם אין לו מתחייב ליתן תמורתו, אבל כשמיחד התמורה הרי אינו רוצה להתחייב בגופו, אלא במה שמיחד, וזה אינו חיוב. ובתורת חליפין שיחול על גוף המעות, הרי אמרו שמטבע אינה נקנה בחליפין, עיין שם, ועיין בנה"מ סק"ו דברי משפט ובהזו"א חו"מ ליקומים סימן ט סק"ו,

⁴⁵ שו"ע סימן רג סעיפים ד, ה, ו ז.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ובזמננו⁴⁶ לא מצינו חילוקים אלו בין סוגי המטבעות, וכולם שוים זה לזה, וגם שטרות כסף דינם כמטבע ואינם קונים ונקנים בחליפין, גם לא זה לעומת זה.

אין דין מטבע⁴⁷ לענין חליפין אלא מטבע היוצא בהוצאה באותה מדינה, אבל אם אינם יוצאים בהוצאה אלא מחליפין אותם למטבע אחרת⁴⁸, וכן מטבע שפסלתו מלכות, הרי הם כשאר מטלטלין לענין קנין חליפין, ודינם שאם משך את המטבע נתחייב לו מיד בסכום שכנגדו או שקנה מטבעות אחרים שאינם יוצאים באותה מדינה כנגדו. ויש אומרים⁴⁹ שאפילו מטבע היוצאת בהוצאה אבל אינה יוצאת להדיא דינה כמטלטלין.

ז. דרב פפא הווי ליה תריסר אלפי דינרי בי חוזאי אקנינהו לרב שמואל בר אחא אגב אסיפא דביתיה כי אתא נפק לאפיה עד תווד

עוד התבאר שם דף מו. שפקדון בעין⁵⁰ שיש לו ביד אחרים ואפילו מעות פקדון ביד אחרים⁵¹, ה"ז כאילו ברשותו ויכול להקנותו.

אולם מלוח⁵² ביד אחרים חשוב כאינו ברשותו, ואינו יכול להקנותו כי אם במעמד שלשתן, ומלוח בשטר יכול להקנות בכתיבה ומסירה.

⁴⁶ ועיי' ברית יהודה פרק יח בדין טבעא ופירא לענין רבית. עיי' פת"ש סק"א בשם שו"ת הת"ס, ונראה שבזמננו לכו"ע יש להם דין מטבע ואינו קונה ואינו נקנה בקנין חליפין, וקונה בתורת מכר ככסף. פתחי חושן שם הערה מט

⁴⁷ שו"ע ונו"כ רג ד ה ח

⁴⁸ ועיי' ברית יהודה שם שנראה שמטבע של מדינה אחרת דינה כפירא לענין רבית, וה"ה לענין קנין חליפין קונים ונקנים, וכ"כ במשפ"ש סימן רג סעיף ה.

⁴⁹ רמ"א שם, ובביאור הגר"א כתב שט"ם הוא וצ"ל שנקרא מטלטלין לגבי מעות היפות, עיי' שם.

⁵⁰ שו"ע ונו"כ רג ט וריא ז

⁵¹ וכתב בשו"ע שהרי הוא בחזקת קיים, ופירש הסמ"ע דפקדון לאו להוצאה ניתנה, ולפי"ז בפקדון מעות באופן שיש לנפקד רשות להוציאם, כמבואר בסימן רצב, צריך לברר שהיו בעין, אף על פי שיש לו רשות להוציאם אינו נעשה מלוח מיד, אלא לאחר שהוציאם, כדמוכה מדברי הפוסקים שם, אלא שאפשר שדינו כשואל, ולדעת הפוסקים דשואל אינו יכול להקנות, כמ"ש להלן, ה"ה בזה, ובקצה"ח סימן קכו סק"ח כתב שכל שלא הוציאם יכול להקנותם, ועיי' קצה"ח סימן רג סק"ה, ועיי' שו"ע סימן קכג סעיף א ובנו"כ שם.

⁵² שו"ע ונו"כ רג ט וריא ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ולפי מה שהתבאר המטבע⁵³, אין דרך שיזכה בו מעתה⁵⁴, מי שאינו ברשותו ואין דרך להקנות מעות אלא בקנין אנב, כגון שקנה קרקע ועל גבו מעות, או שישכור מקום המעות וקונה אותם בתורת חצר, וכיון שזכה בקרקע על ידי קנין כסף או שטר או חזקה או בקנין סודר, זכה אנב קרקע גם במעות או בתורת חצר, או בקנין אנב אפילו שאינן צבורין עליו, והוא שיהיו המעות מוכנים וקיימים, כגון שהיו מופקדים ביד אחר ולא כפרן הנפקד, אבל ראובן שהיה לו חוב על שמעון והקנה ללוי קרקעו ועל גבו החוב, לא קנה החוב שהרי המעות אינם בעולם לקנות באנב או בחצר⁵⁵, שמלוה להוצאה ניתנה, אבל יכול הוא להקנות לו החוב של ישראל במעמד שלשתן כמו שנתבאר. וכל זה מן הדין⁵⁶ אולם תקנו הגאונים שיוכל לגבות חובו על ידי הרשאה וכשמקנה החוב בקנין על גבי קרקע.

וכבר התבאר במסכת ב"ק דף קד. שאין השומר נפטר מאחריות⁵⁷ עד שיחזיר ליד הבעלים או ליד שלוחו, או לרשותו המשתמרת. שלח המפקיד⁵⁸ לקבל פקדונו מיד כשמסר הפקדון ליד השליח נפטר מאחריות, אבל אם לא אמר לו שימסרו לשליח, אלא גילה דעתו שאם ירצה ישלחנו בידו, חייב באחריות.

אין הלוח או השומר⁵⁹ חייב לתת מעותיו לשליח המלוה או המפקיד, שמא מת⁶⁰ או ביטלו, לפיכך עצה טובה ללוה או לנפקד שלא יתנו לשליח, אפי' שאמר להלוה או

⁵³ שו"ע ונו"כ רג ט

⁵⁴ דקדק וכתב שיזכה בו, דאילו דרך מקח וממכר יש דרך שיקנה בו, דאם משך ראובן מטלטלין של שמעון נתחייב ראובן לשמעון דמי שוין של המטלטלין, אבל שיזכה בהן במתנה, אין דרך כי אם ע"י אנב קרקע, או ע"י ששוכר או קונה מקום המעות דאז הו"ל המקום הצירו וקונה לו הצירו המעות שבתוכו, ומשום הכי נמי כתב שיזכה בו "מעתה", ר"ל מעתה מיד בלי שום משיכת דבר אחר כנגדו. גם י"ל דמ"ש מעתה, קאי אמה שכתב לפני זה, והכי קאמר, מעתה דנתבאר דאין קונין המטבע בחליפין, נמצא דאין להן זכיה כי אם על ידי אנב כו'. וראשון נראה עיקר. סמ"ע טז

⁵⁵ עיין במרדכי פרק הגזול קמא הרבה פוסקי' דיכול להקנות חוב בקנין אנב וכן הוא במרדכי פ' הכותב בשם ר' אלעזר בר' שמשון ומביא דעה זו בהג"ה סי' ס"ו סכ"ו וצ"ע. ש"ך שם ד נתיב"מ ב

⁵⁶ סמ"ע שם יז כדי שלא ימול כל אחד ממון חבירו וילך לו למדינה אחרת. וכמבואר בשו"ע ונו"כ קב א

⁵⁷ שו"ע ונו"כ קב א

⁵⁸ שו"ע ונו"כ קפח ג

⁵⁹ בטור ושו"ע קכב א כתבו עצה טובה ללוה ולנפקד שלא יתנו לשליח. וכתב בכנה"ג סימן קכב הגה"ט אות ג בשם שו"ת בנימין זאב סימן תכח שאם מפני שלא רצה לשלוח ע"י שליח זה הוצרך המלוה לעשות שליח אחר בהרשאה, אין הלוח חייב לשלם לו הוצאות השליח הראשון.

⁶⁰ ואף על פי דלא חיישינן למיתה, הני מילי בניטין, אבל בממון מי ימחה בידו לומר חושש אני אעפ"כ שמא ימות, סמ"ע (סק"ג). והרי זה כפי דק"ל אין הולכין בממון אחר הרוב. אורים שם ג ועיין קצוה"ח א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

לנפקד לשלחו ע"י זהו⁶¹, אלא אם כן מסר לו המלוה או המפקיד כתב הרשאה, והקנה לו החוב או הפקדון אגב קרקע⁶².

ח. אבל לא מכר לא את העבדים ולא את המרצופין ולא את האנתיקי וכו' מאי אנתיקי אמר רב פפא עיסקא דבגווה

כבר התבאר לעיל דף עג. שהמוכר את⁶³ הספינה ולא פירש מה מכר עמה, מכר כל הכלים המשמשים את הספינה, אבל לא הדברים שיש להם שימוש גם שלא בספינה⁶⁴.

לפיכך בכלל מכירת הספינה מכר את מכר לו את התורן והמפרשים, והעוגנין והחבלים והמשוטים והמנועים ומיכלי הדיזל, והקשר, וכדומה⁶⁵. ומכר את הגשר המחובר⁶⁶ לעלות לספינה⁶⁷, ואת מחסן מי השתיה שבתוכה.

אבל לא מכר את סירת ההצלה או סירה שמפליגים בה לדוג או מהספינה לחוף, ולא את הסחורה שבתוכה⁶⁸. ולא את המרצופים והם השקים הגדולים ששימשים בהן סחורה ומונחים תמיד בהספינה⁶⁹.

⁶¹ ש"ך שם ב

⁶² ושוב אין לו לחוש לא למיתה ולא לביטול. ואף על פי שכתב הרא"ש (בתשו' כלל סב סי' א) בדהקנה לו אגב קרקע אף על פי שמת יתן, היינו דאין לחוש שמא מת, אבל בידוע שמת לא מועיל אגב קרקע, סמ"ע (סק"ד). והש"ך (סק"ו) השיג, ועיין תומים (סק"ד) דכתבתי דאף דראיית הש"ך מתשובת הרא"ש ליתא, מ"מ מסתברים דבריו, וצ"ע לדינא. אורים שם ח

⁶³ שו"ע ונו"כ רכ א

⁶⁴ סמ"ע שם ו

⁶⁵ בערוה"ש שם א "ואת התנורים שמסיקין שם הגחלים להעלות את הקיטור וכל המוכנות עם הגלגלים ... ובזמנינו מכור גם הקאמפאס שמראה הילוכה לאיזה צד שיש בו חוט המאנגעט" ומסתברא שבכלל זה כל מכשירי הניווט והקשר.

⁶⁶ סמ"ע שם ג

⁶⁷ ולפי"ז גם המנופים להעמסה וכל כיו"ב

⁶⁸ שכל אלו אף שהן עשויין לצורכי הספינה, מ"מ אין שם ספינה עליהן ויכול לעשות בו שימוש ג"כ לדבר אחר. סמ"ע שם ו

⁶⁹ ולפי"ז אף הקונטינרים שמועמסים תמיד על הספינה לא מכר.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ואם אמר לו היא וכל מה שבתוכה אני מוכר לך, הרי כל אלו מכורים⁷⁰.

ט. מכר את הקרון לא מכר את הפרדות מכר את הפרדות לא מכר את הקרון

המוכר את⁷¹ הקרון⁷² לא מכר את הפרדות ודוקא בשאינן קשורות אליו, כמו שיבואר להלן.

י. מכר את הצמד לא מכר את הבקר מכר את הבקר לא מכר את הצמד ... אין הדמים ראייה

כבר התבאר במסכת ב"מ דף מ: שהמוכר דבר להבירו יפרש ויפרט מה שמוכר לו עם או בלי התשמישים הנלוים למקח, כדי להמנע מטענות ותביעות וספיקות, וימנע ע"י כך מלבא למריבות ודיני ודייני. ואפילו דברים שקונה גם בלי שיפרט ראוי שיפרט אותם בשעת מכירה ובשטר המכירה.

בכל אלו⁷³ כשיש ספק בדבר הנמכר, אין סכום הדמים ראייה והוכחה⁷⁴ לכאן או לכאן, אלא דינם במקח זה כשאר דיני אונאה.

⁷⁰ לכאורה יש לעיין מאי שנא מבית הבד בסימן רמ"ו ס"ב דאפילו אמר לו כל מה שבתוכה אין המרצופין מכורין. וצריך לומר דמטלטלין למטלטלין גרירי טפי, ומשום הכי כאן אפילו הסחורה שבתוכה הוא מכור, וצריך עיון. אבל יוסף שם ועיין בית יעקב שכתב משמע לכאורה דמכורים אף הסחורות שאינם שייכים להספינה אלא למסחר, וכן פירש הערוך אנתיקי מעות שבספינה, ואולי הוא להוצאות הספינה, אבל לא משמע כן. והערוך השולחן כתב בפשיטות דכהאי גוונא אינו מכור, ולדעתי צריך עיון בזה.

⁷¹ שו"ע ונו"כ רכ ב

⁷² צ"ע אם איירי במכר לו סתם או קרון זה

⁷³ שו"ע ונו"כ רכ ח

⁷⁴ והיינו שלפי המעות שנתן יש הוכחה שמכר גם הנלוים לו, כגון שלדבר הנמכר לבד אין נותנים כל כך, וכן להיפך, מ"מ אין אומרים כן, ומשמע מדברי הד"מ בריש סימן ריד שגם בלשונות מכירה בקרקע, כגון יציע וגג אין הדמים ראייה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

לפיכך בזמן הגמ' מכר את⁷⁵ הצמד שהוא העול שנותרים על שני השוורים כשמוליכים אותן יחד להרישה או בשאר משא⁷⁶, לא מכר את הבקר⁷⁷, ואפילו משך הלוקח הצמד והבקר ונתן המעות מוציאין ממנו הבקר והמעות הם בעד הצמד, ואין הדמים ראייה לומר הא ודאי אין הצמד שוה כל כך בלא הבקר ואם כן ודאי לקח הבקר עמו, אין אומרים כן, אלא לעולם לא מכר את הבקר בכלל צמד.

במה דברים אמורים כשאינן קשורין ביחד כשמכר, אבל אם קשורין ביחד הכל נמכר בכלל צמד.

וזהו בזמניהם אבל בזמננו במדינותינו אינו כן לפי הלשון, אלא יש לדון כל דבר כפי לשון הרגילה⁷⁸.

יא. מכר את הקרון מכר את הפרדות ... באדוקין בו

מה שהתבאר שהמוכר את⁷⁹ הקרון⁸⁰ לא מכר את הפרדות דוקא כשאינן קשורות אליו, אבל אם היו קשורות מכר את הפרדות, מכר את הפרדות לא מכר את הקרון, ואפילו קשורות זה בזה. אבל משכיר עגלה משכיר גם את הפרדות⁸¹ אף על פי שאינן קשורות, שאין דרך לשכור עגלה בלי פרדות. ונראה⁸² שבשוכר מכונית שוכר כל האביזרים הדרושים לנהיגה, ואפשר שגם במוכר מכונית הדין כן.

⁷⁵ שו"ע ונו"כ רכ ד

⁷⁶ סמ"ע שם ט

⁷⁷ לא מיבעיא במקום שהכל קורין לצמד צמד ולבקר בקר ואין שום אחד קורא לבקר צמד דאין בקר בכלל צמד, אלא אפילו יש מקצת שקורין לצמד צמד לבקר בקר ויש מקצת שקורין לבקר צמד, אפילו הכי לא מכר את הבקר בכלל צמד, דמסתמא אין הבקר נגררין אחר הצמד. לבוש ועיין בסמ"ע שם

⁷⁸ לכאורה נראה שגם פירושי ה"ל והפוסקים מבוססים על אומד דעת בני אדם בזמנם, וממילא בזמננו קשה לקבוע הלכה למעשה עפ"י מה שנאמר בשו"ע, וכן משמע בערוה"ש שכתב וז"ל, ודע שבזמניהם לא היה כמו בזמננו במדינותינו שכל הבנינים כלולים בלשון בית, וכשמוכרים בלעדי הבנינים והעליות מפרשים בפרטות, אבל בזמניהם שם בית לא כלל רק החדרים שדרים שם וגם לא עליות, וכן שאר דברים שבזמננו אינו כן לפי הלשון, וכמ"ש הרמב"ם, ע"כ, אלא שנראה שיש אלמוד מהם באופן כללי במקרים דומים בזמננו, ולכן לא העתקתי כל ההלכות.

⁷⁹ שו"ע ונו"כ רכ ב

⁸⁰ צ"ע אם איירי במכר לו סתם או קרון זה

⁸¹ שו"ע שם סעיף ו

⁸² פתחי חושן חלק ה פרק יד הערה קסט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

יב. אילימא דקרו לצימדא ולימדא ולבקר בקר ... באתרא דקרו ליה לצימדא צימדא ולבקר בקר ואינא נמי דקרו לבקר צימדא

במקום שיש ספק בדבר הנמכר אם דבר זה נכלל במכירה או לא⁸³, אם יש מנהג באותו מקום הלך אחר המנהג⁸⁴, ואם אין מנהג ידוע הלך אחר לשונות בני אדם, במקום שגם לשון בני אדם אינו ברור, קבעו חז"ל מה הם הדברים הנכללים במכירה ומה אינו נמכר⁸⁵.

וכבר התבאר שבכל אלו⁸⁶ כשיש ספק בדבר הנמכר, אין סכום הדמים ראייה והוכחה⁸⁷ לכאן או לכאן, אלא דינם במקח זה כשאר דיני אונאה, ומ"מ אם לשון רוב בני אדם מסייע לכך, מצרפיין הוכחת הדמים ללשון רוב בני אדם לקבוע מה נכלל במכירה⁸⁸.

⁸³ שו"ע סימן רטו סעיף ה, סימן ריח סעיף יט וסימן רכ סעיף טו
⁸⁴ הרמב"ם סוף פכ"ו מה' מכירה (לאחר שהביא כל ההלכות דלהלן), אין כל אלו הדברים אמורים אלא במקום שאין שם מנהג ולא שמות ידועים בכל דבר, אבל במקום שנהגו שהמוכר כך מוכר כך, ה"ז מכור וסומכין על המנהג, וכן במקום שאין קורין אלא בית לבית לבדו, או שקורין בית לבית וכל סביבותיו ולכל שעל גביו, הולכין אחר לשון אנשי המקום, וכן הדין במוכר הצר או שדה או עיר או מטלטלין, בכל הולכין אחר השמות הערוכים בפי כל, וזה עיקר גדול בכל דברי משא ומתן הולכין אחר לשון בני אדם באותו המקום ואחר המנהג, אבל מקום שאין ידוע בו מנהג ולא שמות מיוחדים, אלא יש קורין כך ויש קורין כך, עושים כמו שפירשו חכמים בפרקים אלו, ע"ב, ועי' להלן, ועי' נחל יצחק סימן סא ענף ד אם במנהג הולכין אחר רוב אנשי המקום, ועי' אבן האזל פכ"ח מה' מכירה הט"ו.

⁸⁵ כן משמע מלשון הרמב"ם, והלכות אלו מבוארים בשו"ע בסימנים ריד - רב,

⁸⁶ שו"ע ונו"כ רב ה

⁸⁷ והיינו שלפי המעות שנתן יש הוכחה שמכר גם הנלוים לו, כגון שלדבר הנמכר לבד אין נותנים כל כך, וכן להיפך, מ"מ אין אומרים כן, ומשמע מדברי הד"מ בריש סימן ריד שגם בלשונות מכירה בקרקע, כגון יציע וגג אין הדמים ראייה

⁸⁸ רמ"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

